

Katujen talvikunnossapidon periaatteet Heinolan kaupungin kunnossapitämillä katualueilla 1.1.2025 alkaen

Katujen talvikunnossapitoluokitus

Kadut sekä jalankulku- ja pyöräilyväylät on jaettu liikennemäärien, liikenteellisen merkityksen sekä liikenneturvallisuusnäkökulmien perusteella kunnossapitoluokkiin.

Kunnossapitoluokitus määrää katujen kunnossapitotoimien aloitusajankohdan sekä katujen hoitojärjestyksen. Katujen kunnossapito aloitetaan luokasta I.

Kadut pidetään jatkuvasti ajettavassa ja kunnossapitoluokittain yhdenmukaisessa kunnossa.

Kunnossapitoluokka	Luokkaan kuuluvat kadut
Ajoradat luokka I	Pääkadut Ydinkeskustan kadut Joukkoliikennereitit Raskaan liikenteen reitit (*) Muut vilkkaasti liikennöidyt kadut
Ajoradat luokka II	Keskeiset kaupunginosien kokoojakadut
Ajoradat luokka III	Tontti- ja asuntokadut Muut luokkiin I ja II kuulumattomat kadut
Kevyen liikenteen väylät luokka I	Pääpyörätieverkko Työmatkaliikenteen keskeiset reitit Luokkien I ja II ajoratojen välittömässä yhteydessä sijaitsevat jalankulku- ja pyöräilyväylät
Kevyen liikenteen väylät luokka II	Muut jalankulku- ja pyöräilyväylät sekä kaupungin hoidossa olevat jalkakäytävät

Taulukko 1. Katujen talvikunnossapitoluokitus. (*) Raskaan liikenteen reitit ohjeistettu erillisellä ohjeella.

Katujen talvikunnossapidon tavoitetasot

Lumen auraus

Kunnossapitoluokka	Kadun kunnan tavoitetaso	Toimenpiteen tavoiteaika
Ajoradat		
Luokka I	Kuivaa lunta ≤ 5 cm	Mahdollisimman pian tavoitetason alituttua tai riittävän ajoissa ennen liikenteen huipputunteja. Jatkuvan lumisateen aikana pidetään liikennöitävässä kunnossa.
Luokka II	Kuivaa lunta ≤ 6 cm	Välittömästi luokan I katujen jälkeen tai tavoitetason alituttua.
Luokka III	Kuivaa lunta ≤ 8 cm	Tavoitetason alituttua, viimeistään lumisadetta seuraavana päivänä.
Jalankulku- ja pyöräilyväylät		
Luokka I	Kuivaa lunta ≤ 5 cm	Mahdollisimman pian tavoitetason alituttua tai riittävän ajoissa ennen liikenteen huipputunteja
Luokka II	Kuivaa lunta ≤ 6 cm	Tavoitetason alituttua, viimeistään seuraavan päivän aikana

Taulukko 2. Lumen aurauksen tavoitetaso.

- **Kaikki kadut on pidettävä jatkuvasti henkilöautolla (taksi, ambulanssi) ajettavassa kunnossa pelastusajoneuvojen esteettömän kulun turvaamiseksi.**
- Tuulen aiheuttama kinostuminen saattaa aiheuttaa auraustarvetta, vaikka lunta ei sataisikaan.
  - o Kp-luokka I: ei sallita ajokaistan yli ulottuvia kielekkeitä
  - o Kp-luokka II: ajokaistan yli ulottuvia kielekkeitä saa olla, jos ne eivät haittaa liikennettä
  - o Kp-luokka III: aurataan, jos kinostuminen aiheuttaa kulkuvaikeuksia
- Mikäli kunnan erillisellä päätöksellä yksittäisillä kaduilla, kadun osilla tai jalankulku- ja/tai pyöräilyväylillä ei talvisin aurata tai torjuta liukkautta, asiasta on ilmoitettava "Ei talvikunnossapitoa" -kyltillä.
- Lumen kasaantumista suojateiden eteen ja risteysten näkemäalueille on vältettävä.
- Auraustyö sisältää aurausviitoituksen tekemisen ennen aurauskauden alkua turvallisen aurausleveyyden määrittämiseksi.

Sohjon poisto

Kunnossapitoluokka	Kadun kunnan tavoitetaso	Toimenpiteen tavoiteaika
Ajoradat		
Luokka I	Sohjoa $\leq$ 3 cm	Mahdollisimman pian tavoitetason alituttua tai riittävän ajoissa ennen liikenteen huipputunteja.
Luokka II	Sohjoa $\leq$ 5 cm	Välittömästi luokan I katujen jälkeen, viimeistään saman päivän kuluessa tavoitetason alituttua.
Luokka III	Sohjoa $\leq$ 7 cm	Sen vuorokauden aikana, jolloin tavoitetaso alittui.
Jalankulku- ja pyöräilyväylät		
Luokka I	Sohjoa $\leq$ 3 cm	Mahdollisimman pian tavoitetason alituttua tai riittävän ajoissa ennen liikenteen huipputunteja.
Luokka II	Sohjoa $\leq$ 5 cm	Tavoitetason alituttua, viimeistään seuraavan päivän aikana.

Taulukko 3. Sohjon poiston tavoitetaso.

- Sohjon poisto käsittää myös ajoradan pintaan pakkautuneen lumi- ja jääolanteen poistamista sen pehmennyttyä sään lämmitessä.
- Sohjo on pyrittävä poistamaan sekä ajoradoilta että jalankulku- ja pyöräilyväyliltä mahdollisimman pian tavoitetasosta riippumatta, jotta se ei pääse jäätymään.
- Sadevesikaivojen kannet on tarvittaessa puhdistettava ja kaivot sulatettava, jotta sulamisvesi ei kerry ajoradalle.

Polanteen poisto

Kunnossapitoluokka	Kadun kunnan tavoitetaso	Toimenpiteen tavoiteajankohta
Ajoradat		
Luokka I	Keskimääräinen urasyvyys ≤ 4 cm	Mahdollisimman pian, kun haitallisia uria alkaa syntyä tai viimeistään, kun tavoitetaso alittuu
Luokka II	Keskimääräinen urasyvyys ≤ 5 cm	
Luokka III	Keskimääräinen urasyvyys ≤ 6 cm	Heti, kun tavoitetaso alittuu. Kuitenkin vähintään kerran talvessa
Jalankulku- ja pyöräilyväylät		
Luokka I	Väylät pidetään niin tasaisina, ettei jalankulkijalla ole kompastumisvaaraa eikä pyöräilyn kannalta vaarallisia töyssyjä tai uria synny.	Mahdollisimman pian tavoitetason alittuessa
Luokka II		Tarvittaessa

Taulukko 4. Polanteen poiston tavoitetaso.

- Polanne ei saa kasvaa niin suureksi, että reunatukilinja katoaa näkyvistä.
- Urautuneella päällysteellä pyritään niin hyvään tasoon kuin päällysteen urat sallivat.
- Risteysten ja pysäkkien jäänystyrät tulee poistaa mahdollisimman pian tavoitetasosta riippumatta.
- Luokan II jalankulku- ja pyöräilyväyliltä on lumi- ja jääpatja poistettava vähintään kerran talvessa, jotta sään lämmitessä sohjoa ei muodostu liikaa.

Liukkaudentorjunta

Kunnossapitoluokka	Kadun kunnan tavoitetaso	Toimenpiteen tavoiteajankohta
Ajoradat		
Luokka I	Pääasiassa käsitellään kerralla kaikilta tarvittavilta kohdilta. Liukkauden ilmetessä nopeasti käsitellään vaarallisimmat kohdat ensin.	Pyritään käsittelemään ennen liikenteen huipputunteja
Luokka II		Liikenneturvallisuuden kannalta olennaisimmat paikat ennen liikenteen huipputunteja, muut luokan I kohteiden jälkeen.
Luokka III	Vain vaarallisimmat kohdat käsitellään.	Luokkien I ja II kohteiden jälkeen
Jalankulku- ja pyöräilyväylät		
Luokka I	Käsitellään kerralla koko pituudeltaan	Päivällä työ aloitetaan välittömästi liukkauden ilmetessä, yöaikaan riittävän ajoissa ennen aamuliikenteen alkamista.
Luokka II	Luiskat, jyrkät mäet ja muut vaarallisimmat kohdat käsitellään ensin, tarvittaessa täydennetään muille osille.	Käsitellään välittömästi luokan I jälkeen.

Taulukko 5. Liukkaudentorjunnan tavoitetaso.

- Liukkaudentorjuntaa voidaan toteuttaa erilaisilla soveltuvilla toimenpiteillä, kuten hiekoittamalla, suolaamalla tai pintoja karhentamalla. Mahdollisuuksien mukaan liukkautta on suositeltavaa torjua ennakkoiden.
- Liukkaudentorjunnassa liikenneturvallisuuden kannalta oleellisimpia paikkoja ovat risteysalueet, suojateiden paikat, sillat, alikulut, jyrkät mäet, joukkoliikenteen pysäkit sekä muut vastaavat kohteet, joissa yllättävä liukkaus saattaa aiheuttaa vaaratilanteen.
- Yleensä lumisateen jälkeen ajoradat aurataan ennen liukkaudentorjunnan aloittamista. Jos lumisateen jatkuessa pitkään joudutaan torjumaan liukkautta, vain vaarallisimmat kohdat käsitellään.
- Liukkauden torjunnassa käytettävät materiaalit ja toimenpiteet valitaan paikalliset olosuhteet huomioiden.
- Jalkakäytävien ja jalankulku- ja pyöräilyväylien liukkaudentorjunnassa ei ilman perusteltua syytä käytetä suolaa tai muita kemikaaleja, jotka saattavat aiheuttaa sotkeutumista tai haittaa eläimille tai ympäristölle.

Lumen siirto ja lumivallien madallus

Kunnossapitoluokka	Kadun kunnan tavoitetaso	Toimenpiteen tavoiteajankohta
Ajoradat		
Luokka I	Lumivallin korkeus ajoradan pinnasta	Viikon kuluessa tavoitetason alittumisesta
Luokka II	- näkemäalueella enintään 1 m	Kahden viikon kuluessa tavoitetason alittumisesta
Luokka III	- 5 metrin etäisyydellä liittymästä tai suojatiestä enintään 0,5 m	Vain liikenneturvallisuutta vaarantavat lumivallit poistetaan

Taulukko 6. Lumen siirron ja lumivallien poiston tavoitetaso.

- Liikennettä tai kunnossapitoa haittaavat lumivallit poistetaan tarvittaessa ajoradan ja jalkakäytävän reunalta. Avo-ojissa, vierialueilla ja erotuskaistoilla sallitaan lumivallit, joiden korkeus ei ylitä 0,5 m ja pysäkeille, suojateille ja muille vastaaville pääsyä varten on riittävät kulkureitit.
- Näkemää, pysäköintiä, linja-autopysäkkien tai jalkakäytävän käyttöä haittaavat sekä muut liikenneturvallisuutta olennaisesti vaarantavat lumivallit poistetaan ensi tilassa tavoitetasosta riippumatta.
- Sulamisvesien valuminen ajoradoille on pyrittävä estämään pitämällä katuojat, pintakourut ja sadevesikaivot avoimina sekä tarvittavilta osin luiskaamalla lumivalleja keväisin.
- Lumi on kuljetettava lumenvastaanotto paikalle tai siirrettävä liikenneväylän ulkopuolelle, mikäli tilaa on eikä lumesta aiheudu haittaa.

Hiekanpoisto

Hiekanpoisto suoritetaan kaduilta keväällä kunnossapitoluokkien ja keliolosuhteiden mukaisessa järjestyksessä.

- Hiekanpoistossa toimitaan Heinolan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti.
- Sadevesikaivoihin kertynyt hiekka poistetaan kesän aikana sadevesiverkoston kunnossapidon yhteydessä. Hiekoitushiekkaa ei saa pestä sadevesikaivoihin.
- Risteysalueilta hiekka poistetaan yhtenä työvaiheena kokonaan, vaikka risteävien katujen kunnossapitoluokka olisi toisistaan poikkeava

Liite

kartat